

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Географічний факультет

(назва інституту/факультету)

Кафедра географії та менеджменту туризму

(назва кафедри)

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан географічного факультету

Мирослав ЗАЯЧУК

«12» серпня 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

РЕКРЕАЦІЙНА ГЕОГРАФІЯ

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма Готельно-ресторанний сервіс та туроперейтинг,
Міжнародний туризм
(назва програми)

Спеціальність 242 "Туризм і рекреація"
(вказати: код, назва)

Галузь знань 24 "Сфера обслуговування"
(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Факультет Географічний
(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська
(вказати: якими мовами читається дисципліна)

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни **Рекреаційна географія** складена відповідно до вимог її змісту (Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності 2015 р.) та відповідає освітній програмі «Готельно-ресторанний сервіс та туроперейтинг» та освітній програмі «Міжнародний туризм», уведеної наказом по університету №118 від 03.04.2023 р., (спеціальність 242 «Туризм і рекреація», галузь знань 24 «Сфера обслуговування»).

Розробник: доц. **Бучко Жанна Іванівна**, доцент кафедри географії та менеджменту туризму, д.геогр.н.

Погоджено

з гарантом ОП «Готельно-ресторанний сервіс та туроперейтинг»

Галина КРУЛЬ

Погоджено

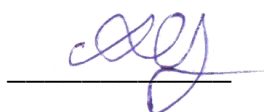
з гарантом ОП «Міжнародний туризм»

Тетяна СКУТАР

Затверджено на засіданні кафедри географії та менеджменту туризму
Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

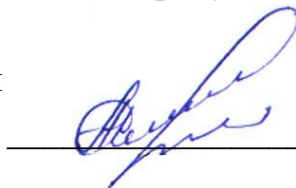
Завідувач кафедри географії та менеджменту туризму

Олександр КОРОЛЬ

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету
Протокол № 1 від “12” серпня 2024 року

Голова навчально-методичної ради географічного факультету

Наталя АНДРУСЯК

1. Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні загальних та фахових навичок з територіальної організації рекреаційної діяльності, здатності вміло аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал для створення якісного туристичного продукту.

Пререквізити. Вихідна. Дисципліни «Основи туризму і рекреації», «Організація екскурсійних послуг», «Історія туризму і рекреації», які здобувач вищої освіти вивчає разом із цією дисципліною, підвищують ефективність засвоєння курсу.

2. Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути таких **компетентностей**:

- ЗК4. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу.
- СК3. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій.
- СК21. Здатність аналізувати територіальне поєднання рекреаційно-туристичних ресурсів, господарства та інфраструктури за формами та видами туризму.

Програмні результати навчання:

- ПРН4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.
- ПРН5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.
- ПРН27. Пояснювати спеціалізацію туризму на основі аналізу територіального поєднання рекреаційно-туристичних ресурсів, господарства та інфраструктури.

Студенти також мають:

знати:

- основні поняття і терміни рекреаційної географії;
- зміст і особливості рекреаційної діяльності;
- необхідні передумови розвитку рекреаційного процесу; сутність і склад рекреаційних ресурсів;
- механізм формування ТРС, їх основні властивості;
- основи рекреаційного районування, його призначення;
- рекреаційні райони світу, України;
- основи рекреаційного природокористування і охорони природи; особливості міжнародних рекреаційних потоків

вміти:

- аналізувати існуючий рекреаційний потенціал території щодо здійснення того чи іншого виду рекреаційної діяльності;
- виявляти регіональні особливості використання рекреаційних ресурсів і відповідну спеціалізацію рекреаційних районів;
- характеризувати і аналізувати стан розвитку рекреаційної індустрії в певних рекреаційних районах;
- давати рекомендації і пропонувати певні рішення з розвитку рекреаційних районів та ефективного розподілу туристських потоків;

- визначати можливості зарубіжних партнерів щодо розробки турів, укласти угоди із зарубіжними споживачами, використовуючи результати досліджень світового ринку послуг;
- розробляти проекти нових турів, пропонувати ефективні форми надання рекреаційних послуг, враховувати потенційний попит споживачів.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <i>Рекреаційна географія</i>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1	4,5	135	3	30	30	-	-	75	-	залік

3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Основні теоретичні поняття рекреаційної географії					
Тема 1: Рекреаційна географія як наука	8	2	2	-	-	4
Тема 2: Районування в рекреаційній географії	16	4	4	-	-	8
Тема 3. Територіальні рекреаційні системи	8	2	2	-	-	4
Тема 4. Рекреаційні умови і ресурси	8	2	2	-	-	4
Разом за ЗМ1	40	10	10	-	-	20
	Змістовий модуль 2. Використання рекреаційних ресурсів у різних сферах туристичної діяльності					
Тема 5: Галузева рекреаційна географія	24	4	4	-	-	16
Разом за ЗМ2	24	4	4	-	-	16
	Змістовий модуль 3. Рекреаційна географія світу					
Тема 6: Рекреаційно-туристичне господарство Європейського макрорайону	16	4	4	-	-	8
Тема 7: Рекреаційно-туристичне господарство Азійського макрорайону	18	4	4	-	-	10
Тема 8. Африканський рекреаційний макрорайон	9	2	2	-	-	5
Тема 9: Північноамериканський рекреаційний макрорайон	10	2	2	-	-	6
Тема 10: Центральнопівденноамерикансько-Карибський рекреаційний макрорайон	9	2	2	-	-	5

Тема 11: Південноамериканський рекреаційний макрорайон	9	2	2	-	-	5
<i>Разом за ЗМЗ</i>	71	16	16	-	-	39
<i>Всього годин</i>	135	30	30	-	-	75

3.3. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1.	Ознайомлення з основними теоретичними поняттями рекреаційної географії	2	2,5
2.	Рекреаційне районування світу (робота з контурною картою)	3,5	2,5
3.	Природні рекреаційні ресурси світу (презентація)	2	2,5
4.	Культурно-історичні рекреаційні ресурси світу (презентація)	2,5	2,5
5.	Розвиток галузей рекреаційної географії (на вибір студента) (презентації)	4	5
6.	Розвиток рекреаційно-туристичної діяльності в країнах Європи (на вибір студента) (презентації)	4	3
7.	Рекреаційно-туристична діяльність в країнах Азійського макрорайону (на вибір) (презентації)	4	3
8.	Рекреаційно-туристична діяльність Єгипту, Тунісу, Марокко	2	2,5
9.	Рекреаційні ресурси Північної Америки	2	2,5
10.	Основні види рекреаційної діяльності в країнах Карибського басейну	2	2
11.	Основні види рекреаційно-туристичної діяльності в Бразилії	2	2
	Всього	30	30

3.4. Зміст завдань для самостійної роботи*

№	Назва теми	Кількість годин
1	Завдання, методи дослідження рекреаційної географії, зв'язок її з іншими науками	4
2.	Різноманітні підходи до рекреаційного районування світу	4
3.	Підходи до рекреаційного районування України	4
4.	Типологія територіальних рекреаційних систем та їх характеристика	4
5.	Оцінка рекреаційних ресурсів території: види та характе-	4

	ристика	
6.	Лікувально-оздоровча діяльність	4
7.	Види спортивного туризму	4
8.	Види пізнавальної рекреаційної діяльності	4
9.	Розважально-ділова рекреаційна діяльність	4
10.	Розвиток рекреаційно-туристичного господарства в менш економічно-розвинутих країнах Європи (Болгарії, Румунії, Греції, Польщі, Албанії тощо)	4
11.	Розвиток рекреаційно-туристичного господарства в європейських країнах пострадянського простору (Молдові, Білорусі, країнах Прибалтики)	4
12.	Рекреаційно-туристична діяльність Китаю	4
13.	Рекреаційно-туристична діяльність країн південно-східної Азії	4
14.	Рекреаційно-туристична діяльність країн південно-східної Азії	4
15.	Найпопулярніші пізнавальні об'єкти Африканського макрорайону	4
16.	Рекреаційно-туристичні ресурси США	4
17.	Рекреаційно-туристичні ресурси Канади	4
18.	Розвиток рекреаційно-туристичної діяльності в країнах Центральної Америки	4
19.	Рекреаційно-туристична діяльність в Чилі, Перу, Аргентині та ін. країнах Південної Америки	3
	Всього годин самостійної роботи	75

*Оцінка самостійної роботи входить до тематичного і підсумкового контролю.

4. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- лекція, аналіз, пояснення, проблемна ситуація, консультація;
- дослідницька робота та проєктний метод;
- презентації, відеоматеріали;
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (Moodle, Google Meet);
- самостійна робота за програмою навчальної дисципліни.

5. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни, які варто визначати за допомогою числової (відсоткової) шкали оцінювання

знань і трансформувати в оцінку використовуваної рейтингової шкали у кількості балів, що виділяються для кожного запланованого результату навчання навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання за основними видами робіт – [завантажити>>>](#)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90-100)	відмінно
	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незараховано	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

6. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів є:

- стандартизовані тести;
- контрольні тестування;
- усне опитування;
- захист і презентація результатів виконаних практичних завдань (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі та ін.);
- доповідь із презентацією з теоретичних питань.

7. Форми поточного і підсумкового контролю та оцінювання

Форми поточного контролю:

- усна відповідь;
- тестування;
- перевірка практичних завдань.

Форма підсумкового контролю: залік

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять і має на меті перевірку знань здобувачів вищої освіти з окремих тем шляхом виконання конкретних завдань (наскрізні проекти; індивідуальні та командні проекти; дослідницько-творчі роботи, презентації чи тематичні тестування). Кількість передбачених балів за різні види робіт також зазначені у силабусі та в системі дистанційного навчання Moodle, куди студенти можуть завантажувати роботи, і де здійснюється тестовий контроль. Результати оголошуються під час занять та/або виставляються в Moodle. Самостійна робота враховується при складанні поточних і підсумкових тестів та під час захистів практичних робіт.

Тестові завдання розроблені до кожного змістового модуля. Підсумкові тести та білети покликані перевірити рівень засвоєння теоретичного матеріалу, здатності осмислити і відтворити зміст даної частини дисципліни.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та практична робота						Підсумковий тест (теор.)	Сума
Модуль №1		Модуль №2		Модуль №3			
Теор. (тести)	Практ.	Теор. (тести)	Практ.	Теор. (тести)	Практ.		
10	10	10	5	10	15	40	100

8. Рекомендована література

Основна література

1. Алешугіна Н.О., Барановська О.В., Барановський М.О. Зеленська О.О., Смаль І.В., Філоненко І.М. Рекреаційно-туристичні ресурси України. Чернігів: Вид-во ЧНТУ, 2015. 492 с.
2. Масляк П.О. Рекреаційна географія: Навч. посібник. Київ: Знання, 2008. 343 с.
3. Бейдик О. О. Рекреаційні ресурси України : навч. посіб. К. : Альтерпрес, 2009. 400 с.
4. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. К.: Видавничий центр КНУ ім. Т. Г. Шевченка, 2001. 395 с.
5. Величко В.В. Організація рекреаційних послуг: навч. посіб. Харків: ХНУМГ, 2013. 202 с.
6. Гурова Д.Д., Шморгуненко Є.О. Рекреаційна географія: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Запоріжжя, 2022. 110 с.
7. Поколодна М.М. Рекреаційна географія: навч. посібник. Харків: ХНАМГ, 2012. 275 с.
8. Рекреаційна географія: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Д.Д. Гурова, М.О. Фролов, С.М. Журавльова, Т.С. Кукліна, О.М. Сердюк. Запоріжжя: ТОВ «ЛПС» ЛТД, 2010. 92 с.
9. Скрипник Н.Я., Сердюк А.М. Рекреаційна географія: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2019. 296 с.
10. Смаль І.В. Основи географії рекреації та туризму: Навч. посіб. Ніжин: НДПУ імені Миколи Гоголя, 2004. 264 с.
11. Теоретичні основи рекреаційної географії : навчальний посібник / С.І. Сюткін, А.О. Корнус, О.Г. Корнус, О.С. Данильченко, О.М. Король; за заг. ред. С. І. Сюткіна. Суми: ТОВ «Видавничо-поліграфічне підприємство «Фабрика друку», 2022. 72 с.
12. Царик Л., Чернюк Г. Природні рекреаційні ресурси. Методи оцінки і аналізу. Тернопіль: Підручники і посібники, 2001. 188 с.
13. Машіка Г. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Організація рекреаційних послуг». Ужгород, 2021. 72 с.
14. Монастирський В.Р. Природні ресурси і рекреаційні комплекси світу : навч. посібник. ННВК «АТБ» Львів, 2022. 200 с. <https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/06/Monastyrskyy-Pryrodni-resursy-RK-svitu-book-2022.pdf>

Додаткова література

1. Бучко Ж.І. Транскордонні рекреаційно-туристичні комплекси України: методологія дослідження та пріоритети розвитку. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора географічних наук. Київ, 2019. 487 с.
2. Гудзь П.В. Економічні проблеми розвитку курортно-рекреаційних територій. Донецьк, 2001. 270 с.
3. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. Чернівці: Книги-XXI, 2003. 300 с.
4. Любіцева О. О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти). К.: Альтепрес, 2005. 436 с.
5. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. Ів.-Франківськ, 2001. 312 с.
6. Buchko Z. Transborder recreational tourism complexes (TBRTC) as a result of international collaboration. Prace Komisji Geografii Przemysłu Polskiego Towarzystwa Geograficznego [Studies of the Industrial Geography Commission of the Polish Geographical Society], 2021. 35(3), 76–89. URL: <https://doi.org/10.24917/20801653.353.5>
7. Yavorska, V., Nevko, I., Sych, V., & Kolomiyets, K. (2018). The main components of the formation of recreational and tourism activity. Journal of Geology, Geography and Geocology, 27(1), 148-155. <https://doi.org/10.15421/111840>
8. Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреації та рекреаційної географії. К.: Палітра, 1997. 130 с.
9. Бучко Ж. І., Граф Р. В. Рекреаційно-туристичні послуги в регіоні Форарльберг (Австрія): досвід для України // Світові досягнення і сучасні тенденції розвитку туризму та готельно-ресторанного господарства. Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції, 25 листопада 2022 р., м. Запоріжжя. Запоріжжя: НУ «Запорізька політехніка», 2022. С. 82-85.
10. Бучко Ж. І., Чубата А.-Р. В. Рекреаційно-туристична діяльність у національному природному парку «Дністровський каньйон» // Географія та туризм: Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції Харківського національного педагогічного університету ім. Г.С. Сковороди (28 лютого - 1 березня 2023 р., м. Харків) / за заг. ред. Муромцевої Ю. І. Харків: ХНПУ ім. Г. С. Сковороди, 2023. 245-250. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/6bc18840-9049-4c30-acf7-fe7bf84d6f41/content#page=246>
11. Гетьман В.І. Курортно-рекреаційні системи Українських Карпат // Укр. геогр. журнал. 1999. № 3. С. 34-37.
12. Гетьман В.І. Платні рекреаційні послуги установ природо-заповідного фонду України: законодавчі нормативи та екологічні можливості. // Укр. геогр. журнал. 2002. № 1. С. 58-64.
13. Дахно І.І. Країни світу: Енциклопедичний довідник. К.: МАПА, 2004.
14. Лабскір В.М., Любієв А.І., Юшко О.В. та ін. Туристичні об'єкти України. Харків: НТУ «ХП», 2002.
15. Куценко В. І., Трілленберг Г. І. Сфера охорони здоров'я: соціально-економічні та регіональні аспекти. К., 2005. 367 с.
16. Леоненко В.Б., Стеценко М.П., Возний Ю.М. Атлас об'єктів природно-заповідного фонду України. К.: ВПЦ «Київський університет», 2003.
17. Любіцева О. О. Туристичні ресурси України : навч. посіб. / О. О. Любіцева, Є. В. Панкова, В. І. Стафійчук. К. : Альтерпрес, 2007. 369 с.
18. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні: Зб. норм.-правових актів/Під заг. ред. В.К. Федорченка. К.: Юрінком Інтер, 2002. С. 15-25.

Інформаційні ресурси

1. <http://carpathia.gov.ua/ua/>
2. <http://www.karpaty.com.ua/>
3. <https://www.karpaty.info/ua/>
4. <http://www.karpaty.net.ua>
5. <http://www.stat.gov.ua/>
6. <http://www.tourism.gov.ua>
7. <http://www.zakon.gov.ua/>